

Johann Reinhard Rus

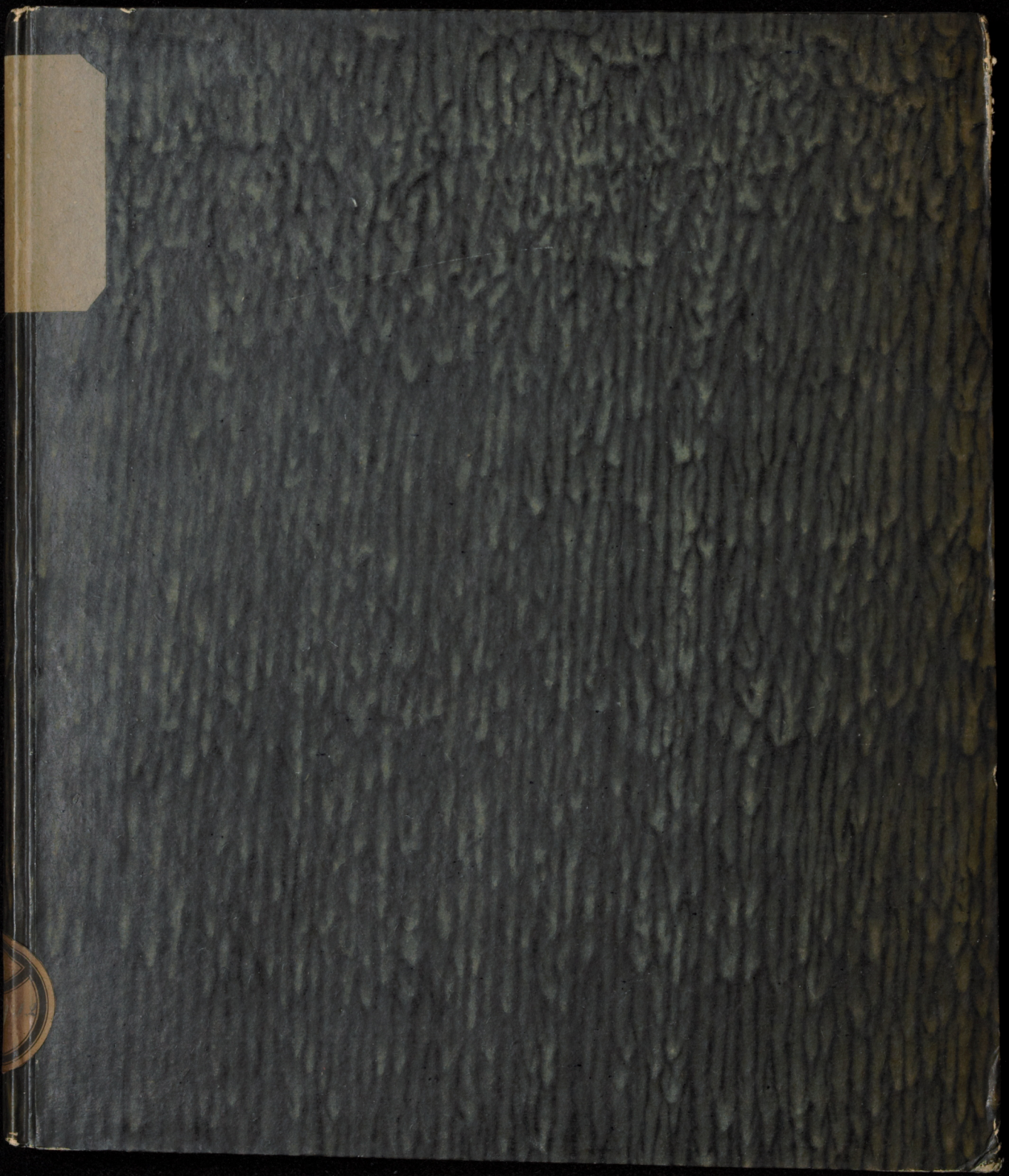
**Epistola Ad Amicum Qua Rusii In Digressionem Apologeticam De Descensu Christi
Ad Inferos contra Celeberrimos Autores Collectionum Continuatorum A
Cerbissima Expostulatio quam mitissime confutatur**

[Jena], 1730

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn81938125X>

Druck Freier Zugang

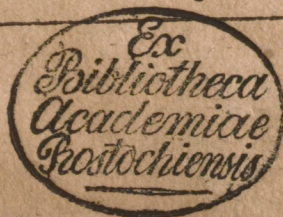
F.C. - 1551^{1.2}

EPISTOLA
AD AMICUM
QUA RUSII IN DIGRESSIONE
APOLOGETICA
DE DESCENSU CHRISTI
AD INFEROS

contra

CELEBERRIMOS AUTORES
COLLECTIONUM CONTINUA-
TARUM

ACERBISSIMA EXPOSTULATIO
quam mitissime confutatur.

A. C. 1730.

F c - 1551².

EPISTOLA
AD AMICUM
QUA RUSII IN DIKSSIONE
APOLLOGETICA
DE DESCENSA CHRISTI
AD INFEROS
CULTIBUS ET RITIBUS
COLLECTIONUM CONTINUA
TAKA
SERRISSIMA EXPOSITIO
SERRISSIMA EXPOSITIO

A. G. 1730

2-121

Vir Consultissime.

Digressionem Apologeticam Rufii de Descensu Christi ad inferos rectissime accepi. Jubes autem, ut mentem meam edisseram, quid sentiam de impotenti ejus in Celeberrimos Doctissimosque Autores *Collectionum Continuatarum* debacchatione. Non defugiam autoritatem tuam, sed prompte obsequar, sine studio partium, uti par est.

Praecipue autem animus eo convertendus est, penes quem stet veritas. *Nihil enim, Paulo iudice, possumus contra veritatem, sed pro veritate.* 2. Cor. XIII. 8. Idcirco ante omnia considerandum est: (a) num descensus Christi fuerit proprius, an metaphoricus? (b) num insciatio & oppugnatio descensus proprie dicti cum periculo fidei & Ecclesiae Evangelicae conjungatur?

DESCENSUM CHRISTI AD INFEROS PROPRIUM, NON METAPHORICUM fuisse, Scripturarum testimoniis luculenter constat. Imo tam luculenter, ut Rufius ea non nisi exceptiunculis e ratione haustus, & autoritate paucorum quorundam Doctorum adoriatur. E rationis pharetra pag. 32. telum depromit: *difficultates se ita sentire insuperabiles, inprimis, quod ita resurrexisset Christus, antequam resurrexisset.* At vero Spiritus Sanctus ipsemet descensum ad inferos interponit inter vivificationem & resurrectionem. *Christus est quidem mortificatus carne, vivificatus autem Spiritu.* In quo etiam iis, qui in custodia, Spiritibus abiens praedica- vit, incredulis olim, quum semel expectavit DEI longanimitas, in diebus Noe, cum appareretur arca: in qua paucae, hoc est, octo animae servatae sunt per aquam. *Qui etiam nos antitypus nunc salvos facit baptismus, qui est non carnis depositio sordium, sed conscientiae bonae interrogatio erga Deum, per resurrectionem JESU CHRISTI, Qui est in dextra Dei, postquam abiit in coelum, ita ut subjecti sint ipsi angeli, & potestates, & virtutes.* 1. Pet. III. 18-22. Apparet manifeste, Apostolum ordine enumerare (1) mortem Christi, (2) vivificationem, (3) descensum ad inferos, (4) resurrectionem, (5) ascensionem in coelum, (6) Sessionem ad dextram, (7) subjectionem Angelorum & potestatem & virtutum. Contra tam clara & perspicua verba Spiritus S. nihil valent difficultates ex humano ingenio confactae. Eas omnes quam facillime superare potest Divinus Spiritus. Ei credendum, ejus autoritate unice standum est. Et qualis est difficultas illa, quam sibi insuperabilem sentit Rufius? Nulla prorsus. Resurrectio Christi in scripturis dicitur, per quam *super pulverem surrexit* secundus sive *postremus* Adam, *Redemptor* noster, Job. XIX. 25. coll. 1. Cor. XV. 45. Per descensum ad inferos autem Christus non stetit super pulverem, sed in inferno triumphavit. Sic etiam Hoseas vivificationem a resurrectione distin-

xit.

xit: *Vivificabit nos post triduum, in die tertio faciet, ut resurgamus, & vivemus coram ipso.* Cap. VI. 2. Manemus sane plerique diutius in morte, quam per triduum. Sensum ergo esse oportet: Post triduum nobis vitam sua vivificatione acquireret Jehova. Die tertio resurrectione sua acquireret nobis resurrectionem. Ita vivemus coram ipso in aeternum, perinde ac ipse a morte surrexit, vivit & regnat in aeternum. Quod autem p. 52. urget, *Pf. CXXXIX. 15. per inferiora terrae notari conceptionem & nativitatem hominum.* 1. Sam. II. 6. *per infernum omnis generis calamitatem; nec non Pf CXXX. 1. LXXI. 20. LXIII. 10.* illud non obstat, quominus Paulus Eph. IV. 9. ipsum infernum proprie dictum designet. Quemlibet enim Scripturae locum ex circumstantiis suis perpendi decet. Jam vero Paulus descensionem in inferiores partes, quam est terra, id est, in infernum, in quo status est inferior & deterior omni statu, qui in hac terra infelicissimis miserrimisque evenire potest, ita interpretatur, ut cum ascensione in coelos conjungat. Atqui ascensio in coelos proprie facta est, non metaphorice. Ergo etiam descensus Christi ad inferos. Quod ad autoritatem paucorum Doctorum attinet, claris Scripturae dictis frivole opponitur. Universos enim doctores antiquos & novos subijci oportet auctoritati Spiritus Sancti. Deinde fatetur, pauciores esse, qui secum faciunt, p. 101. Recte igitur huc accommodaverimus Hieronymi illud ad Evagrium T. II. Op. pag. 329. ita variatum: *Si autoritas quaeritur, tota Ecclesia Evangelica & plusquam mille Doctorum veterum & recentiorum consensus major est tribus vel quatuor Doctoribus.* Pelargus in scriptis Patrum haud perfunctorie versatus testatur, *TOTAM SEMPER ANTIQUITATEM rejecisse metaphoricum & allegoricum sensum descensus Christi ad inferos*, adductis simul testimoniis Ignatii, Athanasii, Hieronymi & Augustini: Expositione Actuum Apostolicorum p. 29. Praeterea ne unicus quidem Theologus plene & certo cum Rufio consentit. De Sarcerio non constat, an in explicatione sua descensus ad inferos persistit, an vero ab eo discesserit iterum, rectiora agnoscens, quod valde credibile. Brentius secundum descensum non de passionibus in cruce, sed de sepultura in terra, explicat, ut videretur prorsus interivisse. Flacius & Aepinus Christum descendisse vere & proprie docent, sed in eo humani aliquid committunt, quod in inferno Redemptorem adhuc aliquid passum sibi persuadent. De Graveri Praelectionibus in Augustanam Confessionem Rufius ipsemet indicat, haud omnia in hoc libro ex autographo Autoris probari posse. *Num (inquit) omnia propria auctoris manu designata sint, an quaedam dictata solummodo auditorum calamo excepta, non quaeritur jam.* pag. 40. Quid ergo, si auditores non omnia recte assecuti sunt? Imo verisimile prorsus non est, Graverum sententiam, quam libri Concordiae esse p. 511. diserte profitetur, ulli alii posthabiturum, vel etiam picturam a B. Lutero approbatam absurditatis postulaturum fuisse. Injurii sunt in famam B. Graveri, qui talia sibi de eo imaginantur: adeoque falsatas & interpolatas esse praelectiones istas post mortem ipsius editas necesse est, morali mihi num necessitate.

IN.

INFICIATIONEM DESCENSUS AD INFEROS ET OPPUGNATIONEM EJUS cum PERICULO FIDEI ET ECCLESIAE CONJUNGI patet, quia (1) auctoritatem Scripturae laedit, (2) omnibus articulis fidei pervertendis ansam praebet, (3) Christo gloriam suam detrahit, (4) gubernationi Ecclesiae fulcrum auferit, (5) ingens solatium nobis eripit, (6) viam sternit ad perjuriam, ad perurbationem infirmorum, ad alia peccata, (7) Calvinismo patrocinatur. Nec Rufianae exceptiones quicquam ponderis habent. Generatim obvertit, haec etiam Sarcerio, Brentio, Grawero adversatura. Magnum autem discrimen intercedit. Qui enim articulum hunc ad passionem olim retulerunt, fecerunt illud, antequam Formula Concordiae esset composita, fecerunt etiam, antequam res ita esset ad liquidum perducta ex Scripturis, & universae difficultates sic sublatae, uti nunc sunt. Rufius autem negat & oppugnat contra fidem datam Formulae Concordiae, negat & oppugnat monitus a superioribus aliisque, negat & oppugnat cum odio & insectatione eorum, quibus veritas cordi est. Generatim etiam reponit, Foertschium, Buddeum, Danzium, sententiam ipsius non tam periculosam existimasse. Quae vero ex Virorum horum responsis adducit, ei non admodum sunt honorifica, ut prudentius fecisset, si ea non p. 44. 45. 46. 47. evulgasset. Quamvis non pauca etiam ex Buddei responso suppresserit, quod nimis sibi ea dedocori esse intelligeret. B. Foertschius testatur, *er wisse nun bey sothaner Zeitung nicht mehr zu sagen*. Postridie enim jussu Dominorum Delegatorum itineri se accingentium responsa exhibenda erant. Quod si vero adhuc esset in vivis, ac cerneret, quam hostili odio veram doctrinam Rufius insectaretur, graviter eum depexum daret. Buddeus scribit: **Die beiden quaestiones könten gewisser massen** pro problematicis haberi. Id parum facit pro Rufio, nam eo quo ipse modo, disputat, non sunt habendae tales, de quibus in utramque partem disputare liceat. Circa quaestionem de Sabbato monet, *se certum de eo esse, diem dominicum non juris Ecclesiastici, sed divini esse, & si quis aliter senserit, eidem ADMITTENDAS FORE OMNES CONSEQUENTIAS ILLAS, quae in Disput. Strykiana continentur.* pag. 8. Igitur Rufium virum Ecclesiae periculosissimum censuit, quandoquidem junioris Strykii illa disputatio non modo Orthodoxorum, sed & Pietistarum iudicio plena impietatis est. B. Danzius satis indicat, per Rufianam sententiam *novos in Ecclesia motus* excitari. Quod Jo. Musaeus Grawerianam suo loco reliquit sententiam, p. 43. parum ad rem facit. Multis enim in rebus tepidiorem se praebuit, quam e re erat Ecclesiae Evangelicae, & prae nimia festinatione, qua in suis scriptis elaborandis utebatur, non animadvertit, Graweri praelectiones interpolatas esse.

Sigillatim regerit ad (1) *de hoc utique adhuc esse dispiciendum, an in unico Sacrae Scripturae loco reperiat* ille descensus verus, proprie dictus, ac realis pag. 50. *se nondum solerter licet inquirentem reperire valuisse, Christum post mortem atque sepulturam vivum gloriose descendisse ad inferos, p. 81.* Cur igitur dicta Scripturae, quibus descensus proprius Christi ad inferos firmatur, non ordine *ex textuum visceribus*

ribus explicuit, sed ubique ad Craverum & paucos alios Theologos se recepit, in eorum autoritate latebras quaesiturus? Secundum Russianam methodum Sociniani etiam & Judaei gloriari possent, se in Scripturis reperire non valuisse, Messiam esse verum Deum, & pro peccatis totius generis humani satisfecisse. Imo tam manifesta sunt Scripturarum testimonia, ut Rufius necesse habuerit eo confugere, interpunctiones Novi Testamenti Graeci non esse Divinae auctoritatis, p. 74, 75. Ubi frustra provocat ad Apoc. II. 4, 5, 6. cum interpunctiones ibi nullum incommodum secum ferant. Frustra etiam urget, Robertum Stephanum Novum Testamentum in versus secuisse. Numeros enim tantummodo 1, 2, 3, 4. &c. adscripsit secundum interpunctiones in Graeco codice occurrentes. Cicero testatur, jam sua aetate Graecos κώμασα & κῶλα habuisse, in *Oratore ad Brutum* haud longe a fine. Quis ergo dubitet, Spiritum Sanctum in Graeco N. T. in quo de rebus ad aeternam salutem pertinentibus nos erudire volebat, signa distinctionum adhibuisse? Post inventam autem typographiam, Florentiae A. 1488. Homerus in folio prodiit, accentibus & signis distinctionum instructus: qui fuit codex primus alicujus momenti Graece impressus. Multo magis ergo Roberti Stephani aetate Editiones N. T. jam extiterunt iisdem armatae.

Ad (2) regerit, *fatente Snitlingio descensum ad inferos αὐτολεξεί non legi in sacris. pag. 51.* Quod si vero id fateretur scriptor allegatus, quid tum? Nec Rufii, nec Snitlingii pronuntiatis veritas aestimanda est. Dico itaque & firmiter statuo, ipsis verbis descensum ad inferos in sacris literis extare. Eph. IV. 9. 10. Evolve autem Snitlingium pag. 25. *iteratae vindicationis*, nec cum, sed Sebastianum Schmidium ita pronuntiasse vidi, cui ut repugnaret, necesse non erat. Etsi vero magnus iste apud Argentoratenses Scripturarum interpres in Exegesi nunquam satis laudari potest: tamen nunquam postulavit. ut ei in omnibus assentiremur. Incolumi igitur ipsius autoritate hac in parte ab eo discedimus, & ipsis verbis hunc articulum in Scripturis legi ex Eph. IV. 9, 10. asserimus & probamus.

Ad (3) regerit, *Coloss. II, 15. de victoria agi ἐν αὐτῷ (σαυρῶ) reportata, p. 53.* At vero haec sibi non adversantur. Nam vi meriti pro nobis in cruce praestiti de universis potestatibus infernalibus in descensu ad inferos gloriose triumphavit. Probe etiam observandus ordo ab Apostolo adhibitus. Nam. v. 14. docet, *Chirographum, quod nobis erat contrarium, affixum esse cruci: v. 15. sequitur effectus triumphatorius, in inferno publice demonstratus.* Univerfa haec gloria relinquenda est Christo: nulla ejus pars ipsi auferenda vel deneganda.

Ad (4) nihil ex Textu Eph. IV. 9. 10. regerit, sed p. 54. 55. autoritatibus meis pugnat, quas tamen autoritati Pauli submitti necesse est.

Ad (5) excipit, *Lutherum de obscuritate loci I. Pet. III. conquestum.* Quid tum? Sufficit, Lutherum nobiscum descensum Christi ad inferos proprium, verum & realem statuere, & errorem oppositum magno zelo Satanae tribuere, T. 6. Jen. fol. 78. Et quamvis in hoc loco sit aliqua obscuritas, ea tamen non obstat,
quo

quo minus clare & luculenter inde pateat, Christum vere & realiter descendisse ad inferos post vivificationem. Cur autem eorum, qui Noae aetate non crediderunt, figillatim mentio fit? Resp. Propterea, quod tunc diluvium orbem obruerit, & tempora Noae nobis imaginem praebent ultimorum ante extremum iudicium temporum, Luc. XVII. 26. 27. Tanta erat tunc incredulitas per totum orbem terrarum, ut octo solummodo fideles existerent, cum hic iustitiae Christi Praeco arcam ingrederetur. 1. Pet. III. 20. coll. 2. Pet. II. 5. His igitur Filius Dei in descensu ad inferos peculiariter (reliquis tamen damnatis haud quaquam exclusis) terrificam concionem illam habuit, sicut in extremo iudicio Antichristum Romanum peculiariter iudicaturus est. 2. Thess. II. 8. Regerit praeterea Rufius, se fateri, quod *Christus triumphum de Satana egerit in vivificatione, resurrectione & ascensione.* pag. 57. At vero nec eam nobis consolationem eripere debet, quam ex descensu ad inferos adipiscimur. Nam Apostolus descensum Christi ad inferos etiam nobis proponit, ut *consolationem habeant corda nostra, & in Christo ambulemus firmati in fide.* Coloss. II. 2, 7. coll. v. 15.

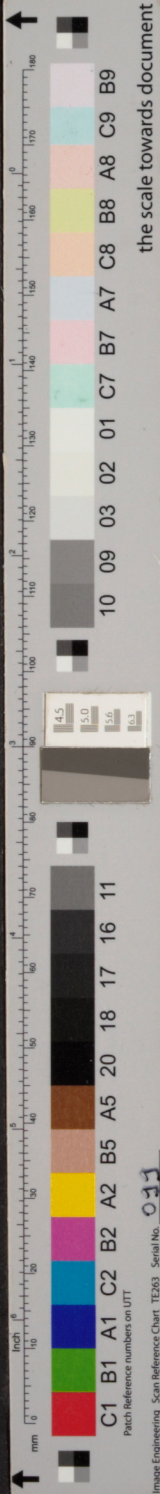
Ad (6) reponit, *Grauerum non violasse datam Formulae Concordiae fidem.* pag. 80. Ubinam vero dicitur in scripturis, Christum a perjurio pronuntiaturum immunem, qui ad Graueri exemplum se recipiat? Grauerus tunc pro se, non pro aliis causam dicit. Quod autem ad Grauerum attinet, supra jam evici, Praelectiones ejus esse falsatas & interpolatas. Immunis igitur a perjurio est. Si quis autem, qui Formulam Concordiae jurato probavit, descensum Christum proprie dictum neget, nec ab aliis monitus negare desistat, is quomodo perjurii labem coram Deo effugiat, videat ipse. Quod ad Augustanam Confessionem attinet, frustra se macerat, in exemplari Latino non legi ITEM, sed IDEM clamitans, pag. 79. Utrumque enim exemplar cum Latinum tum Germanicum descensum Christi ad inferos a passione, crucifixione, morte & sepultura palam distinguit. Perturbatio Ecclesiae non potest non insequi, quando Laici audiunt, articulum de descensu Christi ad inferos, quem ex Catechismo didicerunt, everti. Et quamvis in Catechismo majore Lutheri articulus hic non ex instituto explicetur, in concionibus tamen Catecheticis, in quibus Lutherus partes articuli secundi sigillatim tractari jubet p. 495 descensus Christi ad inferos Auditoribus enucleandus est.

Ad (7) regerit, *se per DEUM omniscium contestari, quod ab omnibus Calvinianorum erroribus sit alienus,* pag. 78. Utinam! sed proh dolor protestatio est facta contraria. Si alieno esset animo ab OMNIBUS Calvinianorum erroribus, etiam hunc de metaphorico descensu nequaquam palliaret. Etenim Calviniani descensum ad inferos proprie ita dictum negant, teste Calovio in *Synopsi controversiarum juxta Augustanam Confessionem* pag. 82. Unde iis pag. 81. hanc thesiam opponit: *CHRISTUS vere ac realiter descendit ad inferos, isque descensus a passione, morte, sepultura & humiliatione Christi universa distinctus est.* Sic etiam Rufius pag. 62. Joh. Musaci verba commendat, quibus de plerorumque Calvinianorum sententia,
qui

qui de doloribus infernalibus accipiant descensum, pronuntiaverit, nihil incommodi
eam habere. Unde intelligi potest, quam prono sit ad Calvinianos errores excusan-
dos animo, dummodo aliquem haud recte praeceuntem nanciscatur. Quod Christus
improprie dicatur vitis Joh. XV. 1. seqq. ex toto contextu patet. Descensum autem
ad inferos metaphorice intelligendum, mera petitio principii est, Calvinianorum &
Rufii ingenio, non autem circumstantiis Sacrorum textuum superstructa.

Sic igitur abunde constat, Vir consultissime, Christum proprie ad infernum descen-
dissse, & inficiationem & oppugnationem hujus articuli cum gravi periculo fidei & Ecclē-
siae Evangelicae conjungi. Quid jam peccarunt Celeberrimi *Collectionum Continuarum*
Auctores? Veritatem divinam professi sunt, Rufianum errorem rejecerunt. Rectif-
sime. Ita sacrae literae, ita pectora eorum Deo & veritati sacrata postulavere. At
conqueritur pag. 20. Rufius, scripsisse eos, quod privatam admonitionem non su-
scepisset. Nonne autem satis superque admonitus est? Ipsemet commemorat, pag.
11. es sey zu Anfang des 1717. Jahrs von Gotha aus ihm ein Gerücht zu Ohren ge-
kommen / ob desiderirte man was an seiner Doctrin, und mögten diese Puncten wohl
darunter gemeynet seyn. Quinquennio post Serenissimorum Delegati Theologis Je-
nensibus injunxerunt, ut suam de hypothēsis ejus sententiam scripto consignarent,
Universa tunc Facultatis Membra ita responsū suū adornarunt, ut Rufius agnosce-
re quam facillime possit, ipsis novaturientem ejus animum minime probari. Omni-
um mitissime pronuntiavit quidem Foertschius, sed satis monuit eum, quid factō
opus esset, verbis illis, von Enthaltung aller Anzüglichkeiten und Singularitäten
pag. 44. Ulterius *conqueritur*, se haberi autorem rixae hujus publicae, qua turbetur
Ecclesiae, pag. 21. Quis vero alius autor rixae, quam ipse, qui per viginti duos
annos istam articuli de descensu ad inferos depravationem secundum pag. 5. 6. audito-
ribus suis instillavit? *Conqueritur*, Tomum 2. Harmoniae suae frigide recenseri, p. 105.
Aegre adeo fert, non satis laudari operam suam. Satis arroganter! Sciat autem,
multo graviorem censuram promeritum. *Conqueritur*, testimonium iteratae vindi-
cationi perhibitum, daß Lutherus gründlich gerettet worden. p. 108. Abunde au-
tem defensūs Megalander, dum propriis ejus verbis ostensum, quanto Zelo articulum
hunc urserit, adversam sententiam Satanae tribuens. *Conqueritur*, *judicium de*
Zeltnero latum veritati consentaneum cenferi, p. 283. neque tamen id ullius falsitatis
convincit. Suspiciatur, ipsum esse Snitlingium *recensionis autorem*. Quinam vero in
recensionibus concinnandis elaborent, ex Praefationibus constat. Praecipue recen-
sionum illarum *εργονδιάνης* lacessitur pag. 112. Sed Venerandi illius Praefulis ma-
jor est in Ecclesia & orbe literato celebritas autoritasque, quam ut impotens Rufii
debacchatio ei detrimenti quidpiam asferre queat. DEUS eum magno Ecclesiae bo-
no quam diutissime servet! Vale, Consultissime Vir, & prolixiorem paullo
epistolam boni consule.

luculenter inde pateat, Christum vere & realiter descendisse ad
tionem. Cur autem eorum, qui Noae aetate non crediderunt,
? Resp. Propterea, quod tunc diluvium orbem obruerit, &
s imaginem praebeant ultimorum ante extremum iudicium tem-
26. 27. Tanta erat tunc incredulitas per totum orbem terra-
modo fideles existerent, cum hic iustitiae Christi Praeco ar-
t. Pet. III. 20. coll. 2. Pet. II. 5. His igitur Filius Dei in de-
culiariter (reliquis tamen damnatis haud quaquam exclusis) ter-
llam habuit, sicut in extremo iudicio Antichristum Romanum
us est. 2. Thess. II. 8. Regeat praeterea Rufius, se fateri, quod
e Satana egerit in vivificatione, resurrectione & ascensione. pag.
eam nobis consolationem eripere debet, quam ex descensu ad
Nam Apostolus descensum Christi ad inferos etiam nobis pro-
em habeant corda nostra, & in Christo ambulemus firmati in fide.
l. v. 15.
t, *Graverum non violasse datam Formulae Concordiae fidem.*
ero dicitur in scripturis, Christum a perjurio pronuntiatum
averi exemplum se recipiat? Graverus tunc pro se, non pro
Quod autem ad Graverum attinet, supra jam evici, Prae-
fatas & interpolatas. Immunis igitur a perjurio est. Si quis
Concordiae iurato probavit, descensum Christum proprie di-
aliis monitus negare desistat, is quomodo perjurii labem co-
eat ipse. Quod ad Augustanam Confessionem attinet, frustra
olari Latino non legi ITEM, sed IDEM clamitans, pag. 79.
plar cum Latinum tum Germanicum descensum Christi ad in-
fixione, morte & sepultura palam distinguit. Perturbatio Ec-
a insequi, quando Laici audiunt, articulum de descensu Chri-
x Catechismo didicerunt, everti. Et quamvis in Catechismo
hic non ex instituto explicetur, in concionibus tamen Cat-
Lutherus partes articuli secundi sigillatim tractari jubet p. 495
feros Auditoribus enucleandus est.
se per DEUM omniscium contestari, quod ab omnibus Calvi-
ienus, pag. 78. Utinam! sed proh dolor protestatio est fa-
o esset animo ab OMNIBUS Calvinianorum erroribus, et-
co descensu nequaquam palliare. Etenim Calviniani descen-
ita dictum negant, teste Calovio in Synopsi controversiarum
essionem pag. 82. Unde iis pag. 81. hanc thesin opponit:
liter descendit ad inferos, isque descensus a passione, morte,
e Christi universa distinctus est. Sic etiam Rufius pag. 82.
mendat, quibus de plerorumque Calvinianorum sententia,
qui